

Legeme saa nedbrudt i hans sidste Aar, at han ofte maatte melde sig syg i længere Tid. I denne Samling har han endog slet ikke kunnet være til Stede her i Tinget. Hans offentlige Virksomhed har da ogsaa fortrinsvis haft Betydning for hans Kommune, hvor han, skønt han begyndte som en jævn Haandværker, efterhaanden arbejdede sig frem og erhvervede sig Borgernes Agtelse og Tillid i saa høj Grad, at han blev Formand for en stor Del stedlige Foreninger og i 1885 ledede den forholdsvis betydelige Industriudstilling der i Byen. I 13 Aar har han været Medlem af Byraadet, og i 1892 hædredes han med Valg til dette Ting af et meget stort Antal Borgere, som den Gang endnu vare samlede i en enkelt Valgkreds. Ogsaa her i Tinget vandt han almindelig Anerkendelse for den Iver og Varme, hvormed han, saa længe han var i Besiddelse af sin fulde Arbejds-kraft, hævdede sin Overbevisning, navnlig hvor det gjaldt hans store Kommunes eller Haandværkets og Industriens efter hans Mening fuldt berettigede Krav. For disse vil da ogsaa hans Bortgang i Særdeleshed være et føleligt Tab.

(Tingets Medlemmer sluttede sig til disse Udtalelser ved staaende at høre paa dem.)

Ved Skrivelse af 24de ds. meddeler Indenrigsministeren, at han i Landstinget har fremsat Forslag til Lov om Begunstigelser for en Kreditforening af Kommuner i Danmark.

Finansudvalget har under 25de ds. afgivet Betænkning over Forslag til Lov om Meddelelse af Stempelbegunstigelser til Laaneforeninger mellem Grundejere. Eksemplarer ere omdelte.

Udvalget angaaende Forslag til Lov om Sikkerhedsstillelse af dem, der have offentlige Oppebørsler, har under 25de ds. afgivet Betænkning. Eksemplarer ere omdelte.

Ved Skrivelse af 26de ds. sender Landbrugsministeren „Beretning om den amerikanske Kødindustri, afgiven til det kgl. danske Landhusholdningsselskab af Sekretær, Landbrugskandidat R. Schou og Fabrikant J. D. Beauvais“ samt „Ottende Beretning om den under Landbrugsministeriet sorterende landøkonomiske Konsulentvirksomhed 1896“. Eksemplarer ere omdelte.

Den nyvalgte Folketingsmand for Ringkøbing Amts 2den Valgkreds har afleveret sit Valgbrev. Dette tilligemed Udskriften af Valgbogen vil blive tilstillet Udvalget for Valgbrevs Prøvelse.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 11 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme paa Færrerne af 30te Marts 1895.

Paa Formandens Forslag valgtes: S. Sørensen, N. J. Jensen, A. Jensen, J. H. Jensen, Nørhave, K. Pedersen, R. Claussen, N. C. Jensen, T. Thomsen, Johannsen og P. Holm.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Ændring i Lov af 1ste April 1892 om danske Skibes Registrering m. m.

Formanden (Sofus Høgsbro): Efter Justitsministerens Ønske udgaar denne Sag af Dagsordenen, og da det paa Grund af det tilstedeværende Medlemstal vist vil være heldigst at tage den sidste, under Nr. 4 opførte Sag til Forhandling før den under Nr. 3 opførte, gaa vi straks til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Grunderhvervelse for Statsbanerne til Anlæg af en Godsbanegaard i Aarhus.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2511 ff.)

Sagen sattes til Forhandling.

Harald Jensen: Jeg skal indskrænke mig til at anbefale dette Forslag til hurtig Fremme her i Tinget og udtale det Haab, at det maa gaa hurtigt igennem Rigsdagen. Saaledes som Planen er fremlagt, skønner jeg ikke rettere, end at den vil være overordentlig tjenlig for Statsbanerne, og Sagen er den, at efterhaanden som Tiden gaar, ville de Grunde, som der er Tale om at erhverve, utvivlsomt blive dyrere, end de nu ere i Øjeblikket. Der vil maaske endogsaa, hvis der gaar ret lang Tid hen, blive bortsolgt af disse Grunde til Bebyg-

gelse, og saa vil selvfølgelig Arealernes Pris stige ganske betydeligt. Jeg vil derfor indtrængende anbefale, at dette Forslag saa hurtigt som muligt gaar igennem Tinget, saaledes at det kan blive til Lov.

J. Sørensen: Naar man ser, hvorledes Forholdene have udviklet sigovre i Aarhus saavel i selve Byen som med Hensyn til Trafikken paa Banegaarden, kan man nok skønne, at det i en nærliggende Tid vil blive nødvendigt at foretage en Udvidelse af Banegaarden. Nu ere Forholdene jo saaledes, at den Gang Banegaarden blev anlagt, var der slet ingen Bygninger paa den vestlige Side af det Terrain, som blev indtaget til Banegaarden. Nu er der derimod bygget et helt Kvarter paa denne Side. Banegaarden ligger nu saaledes indeklemmt, at det ikke er muligt at faa nogen større Udvidelse paa den Plads, den nu har. Det Spørgsmaal, som først paatrænger sig, naar man vil finde en Plads til en ny Godsbanegaard, er da dette: Er denne Plads heldig, navnlig for Havnen eller Havnebanen? Der foreligger her for Tinget et andet Forslag, som gaar ud paa en Udvidelse af Værkstedbygningerne, men desuden ogsaa paa Anlæg af et Dobbeltspor til Havnen. Skal der nu være et Dobbeltspor fra den nuværende Banegaard ned til Havnen, paatrænger det Spørgsmaal sig, om dette ogsaa kan komme til at passe med det, som her er foreslaaet, nemlig Anlægget af en ny Godsbanegaard. Der er efter min Mening derved enkelte Vanskeligheder, som det ikke bliver saa ganske let at overvinde. Jeg skal i den Forbindelse nævne den store Udgravning hen under Aarhus- og Skanderborg-Landvejen. Man siger nok, at da der allerede er en Udgravning der, vil denne let kunne udvides; men der er den Vanskelighed her, at Husrækken paa begge Sider er bygget saa nær ved Udgravningen, at nogen større Udvidelse aabenbart ikke vil kunne finde Sted. I det af mig før omtalte Forslag, som allerede er forhandlet her i Tinget, er der ogsaa foreslaaet en Udvidelse til et Depotspor op igennem denne Udgravning; det skulde anlægges paa den Maade, at Skraaningen blev gravet lige ned, og der anbragtes en Støttemur, saaledes at man kunde lægge et Spor paa hver Side af det nuværende Dobbeltspor ind til Godsbanegaarden. Det forekommer mig, at dette vil være meget vanskeligt, og det er dog af Vigtighed ikke alene for Banebestyrelsen, men ogsaa for alle dem, som have med Jærnbanen at gøre, og det er jo

grumme mange. Jeg ved saaledes, at naar vi til vore Mejerier faa nogle Vognladninger Kul eller Foderstoffer, staar der altid paa Fragtbrevet anført den og den Fragt fra Aarhus + 1 Kr. for Havnebanen. Tænke vi os nu, at Havnebanen bliver ført et Stykke længere ud fra Havnen, er det et Spørgsmaal, om der ikke vil komme til at staa: + 2 Kr. for Havnebanen, idet Afstanden fra Aarhus vil nogenlunde blive den samme ud til de andre Stationer og Byer, hvor Vognladningerne gaa hen. Man maa dernæst ogsaa spørge, hvorledes denne Beliggenhed vil passe for selve Byen, og skønt jeg meget godt ved, at der er projekteret et nyt Gadeanlæg ud til det Terrain, her er Tale om, forekommer det mig alligevel, at Pladsen for den nuværende Banegaard ligger heldigere i Forhold til Byen end det Areal, der her er Tale om at anvende. Det kan dog maaske alligevel nok være nødvendigt, at der indkøbes et Areal dertil, og det Spørgsmaal, der da ved den Lejlighed navnlig paatrænger sig os fra Jylland, er dette: Hvor meget vil det komme til at koste? Det angives i Motiverne til Forslaget, at Arealet skal erhverves ved Ekspropriation, og jeg forlanger heller ikke nu af den højtærede Minister nogen Opgivelse af, hvad Prisen skal være, idet jeg gaar ud fra, at hvis han er i Stand til at give nogen Oplysning derom, er dette af den Slags Ting, som bedst vil kunne ske i et Udvalg. Det har jo nogen Indflydelse paa, hvad Prisen vil blive, enten vi senere komme til det Resultat, at det skal være Godsbanegaard, eller det skal benyttes til noget andet. Det staar nemlig saaledes for mig i Øjeblikket, at dette Forslag maaske kan komme til at gribe ind i det andet Lovforslag, som foreligger, nemlig om Udvidelse af Værkstedbygningerne, idet jeg er noget tilbøjelig til at antage, at den Plads, hvorom der er Tale i dette Forslag, er en Plads, som kan passe for Værkstedbygningerne. Maaske der da kunde vindes nogen Plads til Udvidelse, saaledes at Godsbanegaarden til Dels kunde blive paa den samme Plads, hvor den nu er. Det forekommer mig ogsaa, at dette vil være heldigt for Trafikken. Det er nemlig ikke saaledes ved Aarhus, som f. Eks. her paa Kjøbenhavns Banegaard, hvor der gaar en stor Mængde rene Persontog og en stor Mængde Godstog. Derovre have vi ogsaa en stor Mængde blandede Tog, og der er det absolut bekvæmest, at de blandede Tog, der jo ikke altid ere overfyldte med Passagerer, kunne tage en Del Gods med. Uagtet der vel

kan være saadanne Ting, som det kan være meget vigtigt at overveje, skønner jeg dog ikke rettere, end at det maaske nok er det rigtige at forsøge paa, om Arealerne kunne købes til en ordentlig, gangbar Pris. Derefter kan der saa tages Bestemmelse om, hvorledes Forholdene skulle være med Hensyn til Afbenyttelsen.

Hammerich: Jeg vil gerne slutte mig til de ærede Talere, der have anbefalet det foreliggende Forslag. Da vi i Fjor vedtog Lovforslaget om de ny Takster, blev det fra forskellige Sider udtalt, at enten det nu blev gennemført mere i den ene eller den anden Retning, vilde det med absolut Sikkerhed føre til, at vi her i Landet havde billigere Takster end i noget andet Land, men der blev tillige hævdet, at skulde det være rigtigt og fornuftigt, ogsaa set fra Statskassens Side, maatte det betinge en Udvikling af Trafikken, og vi maatte være klare over, at skulde denné besørges tilfredsstillende, maatte dermed følge Udgifter af forskellig Art, som vi ikke maatte gaa af Vejen for. Jeg har selv givet lignende Betragtninger Udtryk, og for mig har det ganske vist staaet som Hovedsagen, at hvis vi med den stærkt voksende Trafik vilde bevare Sikkerheden ved vore Baner, maatte vi ikke være for tilbageholdne, hvor der var Tale om Udvidelser, og særlig ikke, hvor der var Tale om Forbedring af Stationsforholdene de forskellige Steder. Det er jo givet, at er der noget, der til enhver Tid truer Sikkerheden paa Banerne, saa er det først og fremmest alt, hvad der kan foranledige Uregelmæssighed i Driften, og intet fremkalder til Stadhed mere Uregelmæssighed i Driften end mangelfulde Stationsforhold. Deraf følger ganske naturligt, at vi Aar efter Aar maa faa Spørgsmaal op om saadanne Stationsudvidelser, i Reglen paa Finansloven. Ogsaa i Aar have vi en hel Række af Stationsudvidelser paa Finansloven. Men det er ogsaa givet, at dermed vil det ikke være nok. Der vil paa enkelte Steder være Spørgsmaal af den Art, der ere saa betydelige, at vi maa være forberedte paa særlige Lovforslag med Hensyn til deres Løsning, saaledes som det foreliggende Forslag gaar ud paa, og vi maa da virkelig ogsaa gaa til en Løsning. Hvad altsaa Sagen i sin Almindelighed angaar, vil jeg gerne anbefale Forslaget paa det bedste. Hvad derimod angaar den Form, i hvilken Sagen foreligger, har jeg selvfølgelig for mit Vedkommende haft nogen Tvivl om, hvor vidt det er den rigtige Vej, man her er gaaet. Thi det er jo givet,

at der vil være Ulemper forbundet med at skille Persontrafikken og Godstrafikken fra hinanden, ikke mindst i Jylland, hvor de blandede Tog endnu i en Række af Aar ville spille en Rolle. Men lige saa givet er det, at i Aarhus vil det være et meget væsentligt Spørgsmaal, hvorledes man kan bevare en nem Forbindelse mellem Havnebanen og Godsbanegaarden. Og i saa Henseende har det undret mig lidt, at der, saa vidt jeg har kunnet se paa Planerne — det er jo kun ganske lidt, der er vist — er antydet en ny Forbindelse mellem den ny Godsbanegaard og Havnen, men der er ikke nogen videre Antydning af, hvorledes denne skulde udføres. Jeg vil derfor straks sige, at jeg gaar ud fra, at naar Administrationen foreslaar Godsbanegaarden paa det Sted, her er Tale om, saa er den klar over, at en bekvem Forbindelse herfra til Havnen, er noget, der kan og skal skaffes i Fremtiden.

Det andet Spørgsmaal, der kan fremstille sig, er, om man ikke kunde gaa til den Løsning, der netop blev antydet af det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (J. Sørensen), gaaende ud paa, at man flyttede Værkstederne ud paa den Plads, der her er Tale om, og saa søger paa den nuværende Plads at beholde Person- og Godsbanegaarden samlet. Denne Løsning melder sig straks, men jeg er dog tilbøjelig til at tro, at det ikke vil vise sig at være den rigtige Vej at blive paa. For det første er det temmelig afgjort, at det vil være en i Udførelsen ikke saa lidt kostbarere Maade, hvis vi ville naa til en tilfredsstillende Løsning af hele Spørgsmaalet. Thi sikkert er det, at hvad der nu er af Værkstedsanlæg, det vil være fuldstændig at demolere, og at der vil være at bygge helt ny Værksteder, medens man ikke kunde nøjes med paa den Plads, man saaledes fik, at bygge nogle supplerende Godsbanegaardsanlæg. Man vilde derfor komme til at staa lige over for at bygge helt ny Værksteder og ved Siden deraf komme til — maaske under ret vanskelige Forhold — at bygge i det væsentlige helt ny Godsbanegaardsanlæg. Jeg tror derfor, at i økonomisk Henseende vil den af Regeringen anviste Vej være den heldigste. Men dertil kommer ganske vist, at hvis Maalet skal være en for en nogenlunde lang Fremtid tilfredsstillende Løsning af Sagen, saa tror jeg ogsaa, at Regeringen er inde paa det rigtige i det Forslag, der foreligger. Thi medens jeg anser for givet, at den Plads, hvor Banegaarden i Aarhus nu er, i lange, ja i meget lange Tider vil kunne

tilfredsstille de to Krav, som Regeringen i Fremtiden vil stille til den, nemlig at rumme Værkstederne og Persontrafikken, saa tror jeg, at selv om man tog Værkstederne bort, saa vilde den derved indvundne Plads ingenlunde kunne tilfredsstille i en nogenlunde lang Tid den samlede Person- og Godstrafik, og skulde man da udvide den, vilde en Udvidelse paa den nuværende Plads ganske sikkert berede meget store Udgifter. Derfor er jeg tilbøjelig til at tro, at Regeringen er inde paa den rigtige Vej. Dog mener jeg, at der er nogle Spørgsmaal i saa Henseende og navnlig i Forbindelse med Havnen, som bør klares. Derimod kan jeg ikke være enig med det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, i hans Formodning om, at Godsbanegaardens Beliggenhed i det hele ikke skulde være god. Det er nemlig sikkert, at for at faa Forbindelsen mellem Banerne, og da særligt med Statsbanerne, kan man ikke let tænke sig en bedre Beliggenhed end den her foreslaaede; notabene, naar Banegaarden tillige har faaet en god Forbindelse med Havnen og for Byen, forekommer det mig rigtignok — saa vidt jeg kender til Forholdene i Aarhus, og saa vidt man kan se af de fremlagte Planer — er den foreslaaede Beliggenhed ogsaa saa heldig, som den overhovedet kan være, naar der er Tale om at flytte fra et Sted til et andet. Hvad Terrainforholdene angaar, saa vil jeg beklage, at der ikke er vist tilstrækkeligt paa de fremsatte Planer, til at man kan dømme derom. Der maa man slaa sig til Ro med, at Motiverne udtale, at Terrainforholdene ere gunstige for her at bygge en Godsbanegaard. Selv kan man af de forelagte Planer intet skønne herom, da der overhovedet slet ingen Højder findes angivne, men det er jo Oplysninger, som Udvalget vil kunne faa, og jeg antager som sagt efter de Udtalelser, der staa i Anmærkningerne til Lovforslaget, at de maa kunne blive tilfredsstillende. Saa vidt jeg altsaa har kunnet se, kan jeg ogsaa, hvad Udførelsen angaar, give dette Forslag min Tilslutning, men jeg vil sige i Modsætning til det ærede Medlem, at skulde jeg gøre nogen Henstilling, saa var det den, om man ikke ved den foreliggende Lejlighed skulde tage

Munden lidt mere fuld. Naar man ser paa Planen, saa anser jeg det for givet, at ikke blot det Terrain, der er Tale om at optage, men at ogsaa de tilgrænsende Terrainer i Øjeblikket ikke ere andet end Mark og Engjord. Der er ganske vist antydning nogle Gader, men man kan straks se paa Planen, at det er kun projekterede Gader. Det kan ganske vist den Dag i Dag nok regnes at være af anselig Værdi som Mark- og Engjord, men dog kan det vistnok nu beregnes nogenlunde paa Basis af Tønde-Land-Betaling; men paa den anden Side vil man med absolut Sikkerhed, naar der er gaaet nogle Aar endnu, særlig naar vi gaa til at bygge Godsbanegaarden her, sige, at det vil faa en ganske anderledes høj Værdi, og det vil være vanskeligt at erhverve. Jeg vil derfor anmode det ærede Udvalg om at tage under Overvejelse, om man ikke f. Eks. skulde gaa til at erhverve Arealet lige saa langt mod Nord, som man har tænkt at føre Hammelbanen, dette Areal vil blive betalt ved Ekspropriation paa Basis af den Værdi, det har i Øjeblikket, og vil det end koste meget, saa vil det ganske sikkert ingenlunde være noget særlig uoverkommeligt. Dernæst vil jeg henstille til det ærede Udvalg at undersøge, om det ikke vilde være rigtigt paa den sydlige eller sydvestlige Side at lade Hammelbanen vige bort fra Godsbanegaardens Terrain, saa snart den er kommen forbi Aaløbet, hvorved der mellem Hammelbanen og det Terrain, der tænkes eksproprieret til Godsbanegaarden, vilde fremkomme et ret betydeligt Areal, som i dette Øjeblik med absolut Sikkerhed vilde kunne erhverves for en meget ringe Pris; thi det Areal, der der er Tale om, vil i lang Tid ikke kunne ventes taget ind til Bebyggelse, og der vil man altsaa til en meget billig Pris faa en Plads, hvorhen man i Fremtiden, naar det gjordes fornødent, kunde flytte forskellige Anlæg, Remiser o. s. v. Ved disse yderligere Arealerhvervelser vilde man dermed have sikret sig ganske anderledes i Fremtiden end paa Basis af det her foreslaaede. Man behøvede derfor ingenlunde, eller, rettere sagt, det vilde ingenlunde være rigtigt, naar Forslaget om Bygningen af Banegaarden kommer til at ligge for, at gabe højere

end anført i det Udkast, der følger med Forslaget. Man vil blot sikre sig i en længere Fremtid mod at køre fast igen. Udgiften vil ikke nu være meget stor, og man vil spare meget i den kommende Tid, og jeg mener dette saa meget mere, som det, naar man ser paa Forholdet i Aarhus, ganske utvivlsomt er saaledes, at er denne Løsning, som her foreslaas, rigtig, saa er Spørgsmaalet om Ordningen af Stationsforholdene ved denne vor næstbetydeligste Statsbanestation løst for en meget lang Tid, hvis man ikke kører fast igen med Hensyn til Godsbanegaarden; thi naar man ser paa Trafikken i Aarhus, saa viser det sig, at i de forløbne sidste halve Snes Aar er Persontrafikken, naar man tager saavel ankomne som afgaaende rejsende med, kun vokset fra 333,623 til 379,561. Men ser man derimod paa Godstrafikken og tager man ogsaa der ankommende saavel som afgaaet Gods, vil man finde, at Godstrafikken i de samme Aar er vokset fra 2,580,000 Centner til 4,809,000 Centner. Det vil sige, at medens Persontrafikken i disse 10 Aar kun er vokset med 13,3 pCt., er Godstrafikken vokset med 86,4 pCt., og Indtægten for Statsbanerne af de to forskellige Arter Trafik er vokset omtrent i samme Forhold. Men det betyder, at hvis det, hvad jeg antager, er rigtigt, at gaa ind i det Spor, som Regeringen antyder, ville vi paa den nuværende Banegaards Plads ganske utvivlsomt i mange, mange Aar kunne faa en tilfredsstillende Ordning for Persontrafikken paa dette Sted, og saa bør man lige over for Godstrafikken, der sikkert vil stille endnu meget større Krav, søge at faa en lige saa stor Sikkerhed, da denne Sikkerhed vil koste uforholdsmæssig lidt. Det er dette, som jeg særlig vil anbefale et eventuelt Udvalg at tage under nærmere Overvejelse.

Indenrigsministeren (*Bardenfleth*):

Jeg maa bringe de ærede Talere, som have haft Ordet, min Tak for den Modtagelse, Lovforslaget i det hele har faaet, for saa vidt jo alle de ærede Talere vare enige om, at Forslaget burde fremmes. Det er jo en Selvfølge, at Sagens detaillerede Gennemførelse, saavidt den overhovedet lader sig overse for Tiden, bør gøres til Genstand for Overvejelse i et eventuelt Udvalg, til hvis Overvejelse jeg tænker mig, at Sagen vil blive henvist. Jeg skal derfor ikke fordybe mig stærkt i saadanne Detailler, som allerede ere blevne dragne frem af ærede Medlemmer. Over for det sidste ærede Medlem, som havde Ordet (Hamme-

rich), skal jeg sige, at jeg i det hele taget kan dele hans Betragtninger om dette Areal: fremtidige Anvendelse, for saa vidt de dog egentlig konkluderede deri, at naar Forslaget forudsætter, at Arealerne skulle anvendes til Godsbanegaard, vilde dette i det hele og store ogsaa være den rigtige Anvendelse. Disse Udtalelser fremkom det ærede Medlem med særlig over for det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (J. Sørensen), som nærmest heldede til den Anskuelse, at man burde gaa den Vej at lægge Maskinværkstederne over paa det her i Lovforslaget omhandlede Areal og saa bruge Stationens nuværende Areal til Personbanegaard og udvidet Godsbanegaard. Jeg tror absolut ikke, det vilde være heldigt at gaa den Vej, og jeg skal over for Udvalget gerne fremkomme med yderligere Oplysninger i saa Henseende. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds havde her fuldstændig Ret i, at det med Sikkerhed vilde kunne forudses, at det nuværende Stationsareal, selv om vi fjernede med betydelige Bekostninger de derværende Værkstedsbygninger, ikke i Tidernes Løb paa langt nær vil kunne slaa til i Henseende til forenet Person- og Godsbanegaard. Der vil ikke være nogen Udvidelsesmulighed inden for rimelige Bekostninger paa det Sted, hvor Stationen nu ligger. Vi maa bort fra det nuværende Stationsareal, og saa tror jeg aldeles ubetinget, at vi ikke kunne finde noget heldigere Areal end det, der her er foreslaaet inddraget, under Statsbanerne, den nuværende Aarhus Mølleeng. Det ærede Medlem kom med en Henstilling til Udvalget, om man ikke burde benytte Lejligheden til at erhverve et endnu større Areal end det her foreslaaede. Jeg skal hertil sige, at fra Statsbanernes Side vilde et saadant eventuelt Forslag selvfølgelig kun kunne blive modtaget med Paaskønnelse, for saa vidt som man derved ogsaa vilde kunne sikre Statsbanerne i en endnu længere Fremtid, end man her kan gøre Regning paa, men jeg maa dog paa den anden Side sige, at jeg tror, det ærede Medlem har været noget for sangvinsk med Beregningen af Bekostningen, som Erhvervelsen af dette Areal vil medføre. Det har, som det maaske vil være det ærede Medlem bekendt, været taget under Overvejelse, om man ikke skulde gaa endnu noget længere mod Nord med det Areal, man ønsker at inddrage under Statsbanerne, men de foreløbige Overvejelser og Forhandlinger om, for hvilken Pris saadanne Arealer vilde kunne erhverves, have rigtig-

nok gjort Statsbanerne meget betænkelige ved at foreslaa, at man skulde tage disse Arealer med. Jeg skal imidlertid for saa vidt være enig med det ærede Medlem, som jeg selv skal anbefale, at Spørgsmaalet tages under Overvejelse af Udvalget, og skulde man derefter gaa til at foreslaa Rigsdagen at gaa endnu videre med Hensyn til Arealerhvervelse, skal det ikke møde nogen Modstand hos mig, for saa vidt det maatte kunne ske med rimelige Bekostninger. — Naar der ikke i det Projekt, som ledsager Lovforslaget, er antydet, paa hvilken Maade man agter at løse i Detailler Spørgsmaalet om Forbindelsesspor mellem den ny Godsbanegaard og Havnen, saa ligger det i, at selve dette Projekt, som det ogsaa er antydet i Anmærkningerne, kun kan betragtes som rent foreløbigt; Tiden har ikke tilladt at gaa til en udførlig Detaillering af Projektet, saa meget mindre, som man gerne maatte ønske at erfare Rigsdagens Stilling, om den overhovedet vil gaa den Vej med Hensyn til Udvidelsen paa Aarhus Station, men det er ligesaa klart, at Spørgsmaalet om en hensigtsmæssig Forbindelse mellem Havnen og Godsbanegaarden i det hele er af en saadan Beskaffenhed, at det vil være Bestyrelsen af Statsbanerne i høj Grad magtpaaliggende, at dette Spørgsmaal ogsaa løses paa den hensigtsmæssigste Maade. I saa Henseende staa alle de Oplysninger, som det eventuelle Udvalg skulde kunne ønske, til fuld Raadighed. Det er, som sagt, en Selvfølge, at dette staa i første Række at faa løst dette Spørgsmaal paa en heldig Maade, og at det derfor vil være af stor Vigtighed at komme til en fyldestgørende Ordning i saa Henseende. Det ligger ogsaa i dette Projekts foreløbige Karakter, at der ikke paa dette er antydet Terrainforhold i Detailler, men jeg antager i øvrigt, at dette Spørgsmaal ikke vil være vanskeligt at faa nærmere oplyst, for saa vidt Udvalget maatte ønske det. Jeg tror, at Terrainforholdene ere saaledes, som det er sagt, at de villé være særlig gunstige for Godsbanegaarden, fordi de ligge noget lavere end det omliggende Terrain. Jeg skal altsaa indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet Lovforslagets nærmere Prøvelse selvfølgelig nærmest hører hjemme i et Udvalg, og med disse Ord anbefaler jeg Forslaget til det høje Tings videre velvillige Fremme.

Da ingen yderligere ønskede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Moestrup: Jeg tillader mig at foreslaa dette Lovforslag henvist til det Udvalg, der er nedsat angaaende Forslag til Lov om Udvidelse af Maskinværkstederne ved Aarhus Statsbanestation.

Uden Forhandling og Afstemning

vedtoges dette Forslag.

Man gik derefter til:

Tredje Behandling af Forslag til Lov om Grundafstaaelse ved Udvidelsen af private Jærnbaner.

(2den Behandling findes i Tidenden, Sp. 1153—54.)

Intet Ændringsforslag var stillet.

Lovforslaget som Helhed sattes til Forhandling.

Ingen begærede Ordet.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

fik først ved Afstemning paa sædvanlig Maade 52 Stemmer for sig, ingen mod sig og blev derpaa ved et paa Grund af det utilstrækkelige Stemmeantal foretaget Nævnepåraab, som nedenstaaende Liste nærmere udviser

enstemmig vedtaget med 63 Stemmer; 48 vare fraværende.

Ja:

Frandsen, Hammerich, Oscar Hansen, Henriksen, H. Holm, Højmark, Hørdum, Har. Jensen, J. H. Jensen, J. Jensen, (Kjøbenhavns 10de Valgkreds), J. Jensen (Aalborg Amts 1ste Valgkreds), N. J. Jensen, Johannsen, Jungersen, H. Jørgensen, K. Jørgensen, P. Jørgensen, K. M. Klausen, Kvist, N. J. Larsen, Leth-Espensen, Lüttichau, Markvorsen, Meyer, Moestrup, Neergaard, J. Nielsen, R. Nielsen, T. Nielsen, Nørhave, Olsen, Ousen, Ovesen, Paulin, K. Pedersen, Reisz, Reventlow, Rosleff, Rørdam, Scavenius, Scharling, J. Sørensen, Trier, Wiinblad, Wistoft, Zahle, Alberti, Bardenfleth, Berntsen, Bertelsen (Hjørring